

Fa vint anys teníem vint anys (més o menys)

El Periódico va sortir quan una part dels diaris estaven corcats financerament i esclerotitzats empresarialment

Es publica el primer número d'El Periódico de Catalunya.

—Enric Sala—

Actual redactor en cap d'El Periódico i membre de la redacció fundacional.

A final del mes de maig de 1978, Barcelona tenia deu diaris d'informació general i tres més d'informació esportiva. Vist amb la perspectiva d'avui, en què el nombre de capçaleres és sensiblement menor, algú podria pensar que era temerari considerar seriosament la possibilitat que reeixís un diari nouvingut. Certament, era una aventura —com, d'altra banda, no deixa de ser-ho qualsevol iniciativa periodística—, però no és menys veritat que el projecte que s'estava coent, el d'El Periódico, era prou interessant com per engrescar-s'hi. Per diversos factors.

D'entrada, la solvència i el prestigi, tot i la seva joventut (31 anys), de qui n'havia de ser el director, Antonio Franco, l'home elegit per Antonio Asensio per encapçalar l'aposta per un diari popular i al mateix temps rigorós, dos conceptes que fins aleshores eren antitètics per a molts. Asensio, des del punt de vista empresarial, i Franco, des del periodístic, varen tenir l'olfacte suficient com per intuir que, malgrat el que podia fer pensar l'elevat nombre de diaris, la premsa barcelonina estava a punt de començar a viure un extraordinari procés de canvi, reflex del que s'havia iniciat a la societat catalana i espanyola dos anys i mig abans amb la mort del Caudillo. A més de l'empenta i l'originalitat del projecte, el fet que no tingués lligams o hipoteques amb el vell poder polític era un important element a favor.

Pel que fa a la viabilitat econòmica, l'èxit d'Interviú —aleshores al seu apogeu— feia pensar que Asensio tenia prou coixí com per aguantar sense defallir uns mesos inicials que, malgrat tot, podien ser difícils. (I en alguns moments ho varen ser, tot i que la redacció no ho va notar perquè sempre va cobrar puntualment). De totes maneres, el salari no era gaire més segur a bona part dels diaris ja existents, corcats financerament i esclerotitzats empresarialment. Als al·licients ja esmentats s'hi afegia el del sou: un redactor d'El Periódico

cobraria 50.041 pessetes mensuals netes, 9.000 més que un del *Mundo Diario*. Per tant, quan Enrique Arias Vega, que havia de ser sotsdirector del diari que s'estava forjant, proposava d'anar a treballar a El Periódico als integrants de la secció de política espanyola del diari insígnia del grup Mundo obtenia al cap de poc una resposta afirmativa.

Va ser d'aquesta manera que a final de juny vaig arribar, acompanyant Àngel Sánchez, Sebastián Serrano i Xavier Campreciós, al pis del carrer de Londres, cantonada avinguda Tarradellas —llavors Infanta Carlota—, que feia les funcions de quarter general provisional d'El Periódico. La sortida del diari al carrer estava prevista per al mes d'octubre, i els tres mesos que quedaven es presentaven apassionants i plens de feina. D'aquells dies en aquell pis la imatge que més recordo és la de Juan Fermín Vilchez i Carlos Pérez de Rozas assajant hores i hores la diagramació del diari damunt una taula de llum. Veure el que preparaven ens confirmava que El Periódico suposaria una revolució formal a la premsa espanyola.

Cada dia s'hi incorporava algú o altre i l'estructura anava prenent cos, fins arribar a una cinquantena de redactors. Una part important provenia del *Diario de Barcelona*, que acabava de viure una greu crisi redaccional arran de l'acomidament de Tristán la Rosa, que n'era el director. També era força significativa la presència de periodistes provinents del grup Mundo, així com de professionals que fins aleshores treballaven a revistes del grup Zeta. La mitjana d'edat de la redacció era inferior als 30 anys. Sovint, Franco ens reunia a tots, ja fos per explicar-nos com anaven els preparatius per part de l'empresa o per aprofundir en les característiques que havia de tenir el diari que duia al cap.

En el cas dels integrants de la secció de política espanyola, la feina d'aquell estiu va ser fonamentalment bastir una xarxa de corresponsals. Com la resta de la redacció, estàvem mentalitzats que no podríem fer vacances, però les coses van rutilar bé i al mes

— Asensio i Franco tingueren l'olfacte suficient com per intuir que la premsa estava a punt de començar a viure un extraordinari procés de canvi —

d'agost vàrem fer festa dues o tres setmanes. En tornar ens vam traslladar ja al lloc on havia de ser la redacció. Era el primer pis de l'edifici d'*El Noticiero Universal*, al número 37 del carrer Llúria, xamfrà amb Diputació, on aleshores també s'allotjava —com nosaltres, rellogat— un tercer diari, l'*Avui*. La redacció era més aviat petita, però sobretot poc funcional. En realitat, eren dos pisos antics de l'Eixample ajuntats. Per anar al despatx d'un dels sotsdirectors havies de passar pel de l'altre, per exemple. L'arxiu va començar a patir aviat la insuficiència d'espai.

El Periódico va sortir quan encara faltaven uns anys per a la informatització de les redaccions de diaris, però va ser pioner a experimentar un sistema de fotocomposició que implicava que els redactors s'autoeditessin els textos a mesura que anaven escrivint —en unes màquines IBM d'última generació—, cosa que es feia utilitzant determinats símbols del teclat. Si això no era ja prou complicat, després, als tallers del *Ciero*, el foli era sotmès a una mena

d'escàner molt primari que sovint convertia una paraula en una altra —'rapar' per 'radar', per exemple—, per a desesperació dels *platineros*.

De totes maneres, el repte logístic més important era treure una edició a Madrid aprofitant bona part de la producció feta a Barcelona. Les telecomunicacions eren aleshores molt primàries, i Telefónica, encara més prepotent que avui. *El Periódico* va haver de dotar-se d'un aparell, anomenat Unitronic o alguna cosa similar, per transmetre a Madrid els textos comuns a les dues edicions. El procés era el següent: a Barcelona, els articles, quan entraven a fotocomposició, generaven una cinta de paper perforada; aquesta es tallava, es col·locava a l'Unitronic i s'emetia com si fos un tèlex cap a Madrid, on un altre Unitronic generava una rèplica de la cinta, que, un cop descodificada, es convertia en text fotocompost. Al final del procés, però, moltes vegades el que sortia eren frases completament inintel·ligibles. Tant era així, que aviat es va optar per portar

El projecte d'El Periódico es posava en marxa. En aquesta fotografia, alguns dels periodistes que formaven part de l'equip inicial. Assegut sobre la taula, el director, Antonio Franco. Al fons, d'esquerra a dreta, asseguts: Vilchez, José Luis Erviti i Ramon Miravittas. Drets: Julián Lago, Enrique Arias, José Luis Orosa i Fernando Jáuregui. Lago, Orosa i Jáuregui formaven part de la redacció a Madrid.

— El Periódico va ser pioner a experimentar un sistema de fotocomposició que implicava que els redactors s'autoeditessin els textos —

físicament cada nit a Madrid, per mitjà d'una avioneta, les pàgines comunes.

La nit del dimecres 25 d'octubre de 1978, quan s'enllestia febrilment el primer número, el l'Unitronic va donar peu a una anècdota que il·lustra perfectament aquells temps. Antonio Asensio va comparèixer a la redacció per donar un cop de mà i comprovar el funcionament de l'enllaç amb Madrid. Amb les mànigues arremangades, es va instal·lar a la sala de transmissions i teletips en un moment en què el xicot encarregat del servei no hi era. Quan aquest va tornar, va etzibar al —per a ell— desconegut: "Què hi fas aquí, tocant això?". La cara que va posar quan Asensio li va dir que era el propietari del diari és fàcil d'imaginar.

Va ser una situació irrepètible, emmarcada en un moment històric irrepètible: *El Periódico* va sortir quan el país vivia una eufòria política per la recuperació de la llibertat i la democràcia. Només cal recordar que un mes i mig després els ciutadans aprovaven la Constitució, i que durant el primer any de vida del diari va haver-hi fets tan importants com les primeres eleccions municipals democràtiques, el referèndum de l'Estatut o el primer gran trofeu europeu del Barça, la Recopa de Basilea.

Com en tots els inicis de les coses importants, en el d'*El Periódico* la il·lusió i les ganes varen ser superiors als problemes i les incerteses. Tot i que la resposta del públic va ser molt bona des del començament, la consolidació no va ser fins al cap d'un temps. Durant el primer any no era estrany, per exemple, que si trucaves per telèfon al gabinet de premsa d'un ministeri dient que eres d'*El Periódico de Catalunya*, et contestessin: "Sí, sí, el periódico, pero ¿cuál?". Pocs anys després, però, el diari ja havia assolit un prestigi de marca i encunyat un model seguit fins al punt de poder trobar-ne una imitació exacta en portuguès als quioscos de París, per exemple. Fa vint anys difícilment ho hauriem imaginat.

Equip de fotoperiodistes d'una de les primeres redaccions d'*El Periódico*. D'esquerra a dreta: Augusto Sánchez, Jaume Mor, Albert Aymami, Albert Ramis i Pepe Encinas.

— El Periódico va sortir en vigílies de la Constitució, quan el país vivia una eufòria política per la recuperació de la llibertat i la democràcia —

Regió 7, un il·lusió que ja no podiasperar més

La situació sociopolitiultural propiciava que el naixement es produís aquells moments

—Jordi Comellas i Novell—

Fundador i primer director de Regió 7.

Vint anys en la història d'un diari poden ser una etapa important en una llarga història periodística i empresarial, però en un diari de les característiques de *Regió 7*, en què aquests vint anys són els primers, són també la mostra palpable que una idea que uns titllaven de romàntica i altres d'inviàble, sorgida a final dels 70, comptava amb alguna base més que el romanticisme dels seus promotors.

Els primers vint anys són una part important en la vida de qualsevol persona. És l'etapa en què es forja la personalitat, en què es va forjant també la manera de viure, en què es tria el que volem ser quan serem grans i es comença a fer el camí. I com no seran d'importants els primers vint anys per a un diari comarcal, que no només ha pogut sobreviure —malgrat els mals auguris de molts, que només de néixer ja li anunciaven la mort— sinó que ha augmentat les edicions, ha triplicat el tiratge, ha fet patrimoni i s'ha dotat dels més avançats sistemes d'edició i d'impressió.

Però recordar aquell darrer dia de 1978, quan als quioscs de la Catalunya central va aparèixer per primer cop una nova capçalera, d'un diari que parlava de les coses de casa que no apareixien enlloc i que s'autodefinia com a català, independent, democràtic i popular, obliga gairebé a fer un treball d'arqueologia i recordar *olivettis* metàl·liques, tipòmetres, galerades encerades que sobresortien per sota de la maqueta i tisores que les tallaven sense cap mena de compassió.

Que el 30 de desembre de 1978 aparegués aquell número 1 no va ser ben bé ni un miracle —malgrat la precarietat de mitjans i la inexperiència de tots plegats— ni una casualitat. Hi havia un munt d'il·lusions i d'hores de discussions al darrere d'aquell projecte que l'empenyien i que l'obligaven a néixer.

Hi havia també una situació sociopolitiocultural que propiciava i obligava que el naixement es produís ja. Allargar-lo podria haver repercutit en l'acceptació del producte, que en aquells moments era esperat per entitats i

associacions polítiques com una de les reivindicacions més de la transició.

Però la precarietat econòmica de l'empresa, formada pels mateixos periodistes i per un reduït nombre d'accionistes, entre els quals hi havia associacions de veïns, entitats i partits polítics, no permetia fer un pas en fals. Si aquell intent fallava, s'hipotecava el pas a futurs projectes que poguessin sorgir.

Tots sabem que parlant de diaris és molt difícil fixar una data d'aparició i que és gairebé impossible que aquesta acabi complint-se. Els de *Regió 7* des d'un bon principi ja vam voler pecar d'extrema precaució. Mai no es va dir el dia concret en què apareixeria el primer número del diari. L'única promesa que es feia als subscriptors que s'aventuraven a pagar uns diners a l'avançada per un producte que no sabien gaire com seria ni tenien idea de quan apareixeria, l'única promesa que es feia als anunciants, que més que en un projecte empresarial creien en la il·lusió desbordant que els encomanaven els promotors, era que el diari apareixeria abans d'acabar l'any.

I la promesa es va complir. El número 1 del diari va ser als quioscs i a les bústies dels subscriptors, de manera puntual, el darrer dia de l'any que podia fer-ho atesa la seva periodicitat inicial —dimarts i dissabtes—: el dissabte dia 30 de desembre de 1978.

La nit del 29 al 30, gairebé tota la plantilla de l'empresa —tampoc no érem tants, una dotzena— vam voler viure en directe aquell esdeveniment que sintetitzava mesos de treball. Els qui vam baixar a Barcelona, als tallers del vell *Brusi*, per seguir fil per randa tots els processos que menaven des de la confecció del fotòlit —el darrer procediment que feiem en una impremta de Manresa— fins a l'aparició del primer diari imprès, vam viure aquells moments com un autèntic part. Amb els mateixos nervis i el mateix neguit del primer fill.

Amb anterioritat s'havien editat dos monogràfics, l'un de promoció i l'altre dedicat a l'11 de setembre, però l'economia de l'empresa no permetia l'aparició de números 0, i el primer

número 0 seria el número 1. Aquella seria la prova de foc.

Mitja dotzena de parells d'ulls endormiscats van seguir durant tota la matinada la confecció de les planxes, els petits problemes que van anar sorgint al llarg de la nit, l'acoblament a les monstruoses rotatives i els pocs minuts que tardaven a aparèixer, un cop ajustada la maquinària, els gairebé quatre mil exemplars d'aquell primer diari. La il·lusió de tantes reunions, de tants actes de presentació poble per poble, de trucar a tantes portes, de convèncer totes les forces polítiques democràtiques presents en aquells moments —alguna d'elles bastant refractària a donar suport a un projecte que no fos seu— que el diari no tindria cap color concret, de tants esforços per aconseguir uns primers diners per muntar una empresa, es veien compensats amb aquell primer exemplar encara empastifant de tinta negra. Amb els exemplars a les mans es van produir les abraçades i les llàgrimes es van barrejar amb el cava, i és que, realment, aquelles vint-i-quatre pàgines tenien tot l'aspecte d'un diari.

L'editorial del primer número —que titulàvem "Ja som al carrer"— palesava, lògicament, aquesta satisfacció, però també deixava constància de la feblesa econòmica de l'empresa, del mal moment que travessava la premsa a Catalunya i del risc que suposava iniciar una aventura d'aquelles característiques.

Però la lenta gestació no va estar exempta de problemes de darrera hora, que es van haver d'anar solucionant sobre la marxa.

Tothom havia treballat més de quaranta hores per fer aquell primer diari, i un cop carregats tots els exemplars en una furgoneta per traslladar-los a Manresa, els maldecaps encara no s'havien acabat. En arribar a les set del matí a Manresa, encara amb el diari calent, les cares d'alegria i de satisfacció es van convertir en preocupació en adonar-nos que, amb les presses, ens havíem deixat les claus de la redacció a dins, on ens esperaven les faixes per fer la distribució als quioscs i als subscriptors. Va caldre que el més agosarat s'enfilés pel balcó i obrís la porta per

Es publica el primer número de *Regió 7*.

L'equip fundacional de Regió 7 va fer-se aquesta fotografia fa vint anys. Jordi Comellas, l'autor d'aquest article, és el primer ajupit per l'esquerra.

— Parlar d'un diari de fa vint anys obliga a fer un treball d'arqueologia i recordar *olivettis* metàl·liques, tipòmetres, galerades i tisores —